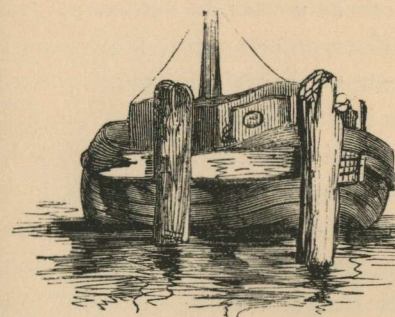

DE SCHIPPERSKNECHT.

ndien wij eens een meid minder hielden," zei Burgemeester Dikkerdak tegen Mevrouw Dikkerdak, op een mooien morgen, en hij plukte aan de franje van zijn japongordel, op een wijze als of hij er een zwaar hoofd in had dat dit voorstel fortuin zou maken. — „Een meid minder!" riep zij uit, en haar oogen begonnen gevaarlijk te fonkelen: „dat is onmogelijk, Mijnheer! — Als er te veel verteerd is, het is door de meiden niet geschied. De meiden moeten blijven. *Ik* (en zij drukte verbazend op dat voornaamwoord); *ik* kan geen enkele domestique missen!" — Burgem. kreeg een hevige hoestbui, want hij was vol op de borst; hij vouwde het exemplaar van de Haarl. courant van Dinsdag — October 18— (het is lang geleden) bedoord in deszelfs officieele plooiën; legde een blokje bij op het vuur; wandelde naar de vensterruiten; keek eens naar de boomen van zijn buitenverblijf, en daarna, over zijn buik heen, naar de punten van zijn gevlamde pantoffels; kreeg nog een hoestbui; verliet de kamer met deftigheid, ging zich laten poeieren, en sloot zich, deze plechtigheid volbracht zijnde, in zijn eigen kamer op. Toen strekte hij zijn hand uit en belde.

„Laat Kees boven komen," sprak hij tot den binnentredenden be-

diende. Kees kwam, gepoeierd als zijn heer; een man van ongeveer 50 jaar, van middelbare gestalte. „Wat belijft Menheer!” — „Kees!” begon Burgem., maar een nieuwe aanval van de volle borst belette hem verder te gaan. — Kees hoorde in de eerbiedigste houding de bui uit. — „Kees,” hernam de Burgem.: „je hebt me 22 jaar trouw gediend; eerlijk gediend; ijverig gediend...” Kees schepte moed; hij had gedacht dat er iets onaangenaams aan de hand was, en de Burgem. was een gestreng man. Maar als de Burgem. zag dat het gezicht van Kees opklaarde, vatte hij ook moed; zoodat er op dat oogenblik twee menschen bijeen waren, die beide den besten moed van de wereld hadden. — „Trouw gediend!” herhaalde de Burgem. — „Naar mijn beste weten,” zei Kees bedaard, en bekeek de roode opslagen van zijn grijsgelen rok. — De Burgem. nam een snuifje en zeide: „ik heb maar naar de gelegenheid gewacht om er u voor te beloonen.” — „Wat dat betreft Menheer!” hernam Kees, en een groote traan kwam om het hoekje van zijn neus kijken, want hij was een gevoelig man ondanks zijn bakkebaarden: „Menheer is altijd een goed heer voor me geweest. Ik verlang...” — „Hoor Kees,” zei de Burgem., kort en goed, „er is een stadspostje vacant, en ik heb gunstig over je gedacht. Het is een makkelijk postje, een goed postje...” — „Maar,” zei Kees, „als ik de vrijheid nemen mag Menheer in de rede te vallen; ik wensch volstrekt niet te veranderen...” — De Burgem. kreeg wederom een geweldige hoestbui. — „En als ik de vrijheid mag nemen,” ging Kees voort, „te vragen welk postje...” — Burgem. D. streek zich met deftigheid langs de kin; „de beneficie van knecht aan hetsche veer,” zei Burgem. D. met majesteit. „Het wordt binnenkort vergeven. Bedenk er u op, Kees! ik raad het u aan; en ga nu heen — (kuch! kuch!) en vraag (ùche, ùche) of Mevrouw (ùche, ùche!) mijn stroopje wil boven sturen met Betje; ik heb (ùche, ùche) het weer schrikkelijk weg.” — Kees wenschte nog iets in het midden te brengen. Maar de Burgem. hoestte zoo schrikkelijk, en werd zoo rood in het gezicht en wenkte zoo duidelijk met de hand, dat hij het stroopje volstrekt hebben moest, dat Kees het raadzaam oordeelde te vertrekken.

„Schippers duvelstoejager!” riep Kees, een uur daarna zijn huis binnentredende, en zijn gegallonnerden hoed op de steenen smijgende, zoo ver die vliegen wou. „Schippers duvelstoejager!” Zijn goede Leentje dacht dat hij gek geworden was, raapte den hoed op, en vroeg

wat hem scheelde? „Ik moet schippersknecht worden,” riep hij en zijn oogen rolden vreeselijk in zijn hoofd: „schippersknecht, omdat ik Menheer 22 jaar trouw gediend heb! met de zwabber hé... een mooi baantje! Hoo-o-o-o! roepen met twintig o's bij een brug, en hu-u-u-u! met vijftig u's bij een schoeiing... Heerlijk, hé!”

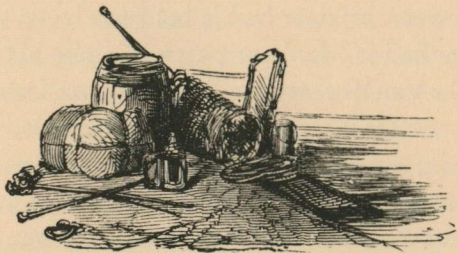
De goede ega begreep juist niet al te veel van deze uitboezemingen, maar welke was haar ontzetting en afschuw, toen zij de oorzaak vernam: „Wat?” riep zij uit.... „Jij met pakkies langs de deuren loopen; een karrepoetsmuts op je gepoeierde hoofd! jij een soldatenkapot om je lieve lijf in plaats van je rok met passement; en je hebt immers pas een nieuwe?...” — „Het helpt niet, vrouw!” zei Kees; „ik heb 't al lang gemerkt; der is zwaarigheid bij Menheer; maar 't is maar ongelukkig voor die het treft.” — „'t Zel niet gebeuren!” riep Leentje. „Laat Menheer je afschaffen; laat ie je op straat sturen; maar geen schippersknecht, as je 22 jaar knecht bij een heerschap bent geweest.”

En met eenparigheid van stemmen werd besloten dat het niet gebeuren zou. *Water* gebeurde, mag Kees op zijn eigen manier vertellen, zoo als hij het meer dan eens gedaan heeft met de hand aan de roerpen.

„Dat bleef zoo hangen; maar 'n 14 dagen; 't was op een Dingesdag, en Menheer ging alle Dingesdaggen na Burgemeesters kamer; zoo reën we na stad; stil gehouën voor 't stadhuis; ik klim der of en help Menheer der uit.” — „Wacht hier een oogenblikkie Kees!” zeit ie. — „Met 't rijtuig?” vraag ik. — „Nee Kees,” zeit ie; „jij alleen; ga maar bij de bodes, daar heb je nog kennis bij.” Nou ik had er een vollen neef bij. „Wat kom jij hier doen?” zeit me neef; ik zeg: „ik weet het niet”, en Meneer stapt zoo binnen. Nou ik docht: Meneer zal al evel zoo gek niet wezen, dat ie daar binnen van dat possie spreekt; want ik docht dat ding is ofgedaan; hij het wel gezien dat ik der geen zin in heb. Maar al zen leven! Ik wacht wel een hallef uur; daar wordt gebeld. Me neef na binnen, met een bos op zen borst, wat ben je me. In een ommezien was hij weerom; daar had je het lieve leven gaande. Ik most boven komen. Daar had je Menheer zitten, die nog al tamelik dik is, en dan had je die dikke Van Zuchter, en dan Menheer Daats, die z'n zoon nou ook al Burgemeester is, loof ik, en dan de overleden heer Watser met z'n staartpruik; en dan Menheer Kierewier; maar die had dan eigenlijk niks te zeggen: die was zoo veel as sikretaris; en die zat midden in de pampieren. Nou had die dikste, die van Zuchter, zoo'n

hamertje in z'n hand; en die begon me daar een preek te doen, en een gelukwensching, en in één woord te zeggen, dat door mooi praten zus en zoo van Menheer Dikkerdak (mijn Menheer dan), de heeren zoo over me gedocht hadden, om me dan te maken, na me begeerte, note bene! knecht bij het veer, en dat ze hoopten dat ik die post trouw, en eerlijk, en al die viezevazen, waar zou nemen. Kijk! Ik werd zoo kwaad Menheer! dat ik docht een beroerte te krijgen; en ik docht, wacht dikke! hou jij maar reis 'n oogenblikkie op, dan zal ik reis mee praten — want weet je wat? ik meende ze vierkant te zeggen dat ik het *niet en dée*. Maar ja wel! zoo gauw as ie amen gezeid had, zel ik maar zeggen, daar begonnen ze allemaal me te filiciteeren en te doen, dat het een aard had, en die Kierewier was ook al klaar met een pampier dat ie me in m'n hand douwde, en mijn Menheer dee maar niet as hoesten; nou *was* ie vol op de borst; en eer ik wat zeggen kon, daar tastte Menheer Van Zuchter na zoo'n groote tafelbel; ik weet niet dat ik ooit zoo'n tafelbel meer gezien heb; het leek wel zoo'n klok; en toen luien wat ben je me! en toen kwam neef weer binnen, en ik had maar te ver- trekken. — Maar wat die vrouw aanging toen ik daar thuis kwam, as schippersknecht....! Maar ik *was* nog haast niet thuis, of daar had je Mevrouw D. al, en de jongejuffrouw! allemaal filiciteeren, en dat ik gauw schipper zou worden! Een mooi ding; al de schippers zijn jonger van jaren as ik; en ik ben nou nog op drie na de jongste knecht; van dienst dan. — En wat me vrouw hilde toen ik daar op een kouen ochtend na de schuit most, met me schanslooper over m'n arm. Lieve kinderen menschen! — Och ja! zoo sukkelen we nou maar voort. Menheer is dood; en Mevrouw is dood, en de jongejuffrouw het laatst nog met me gevaren; maar ze zei haast geen gendag of genavend; en ik ben nou in me tweeënzeuventigste.... Hoo-o-o-o-h jagertje! de lijn kan wel stuk, met die horten. Hij mot nog langer mee as ik, as 't God blijft!"

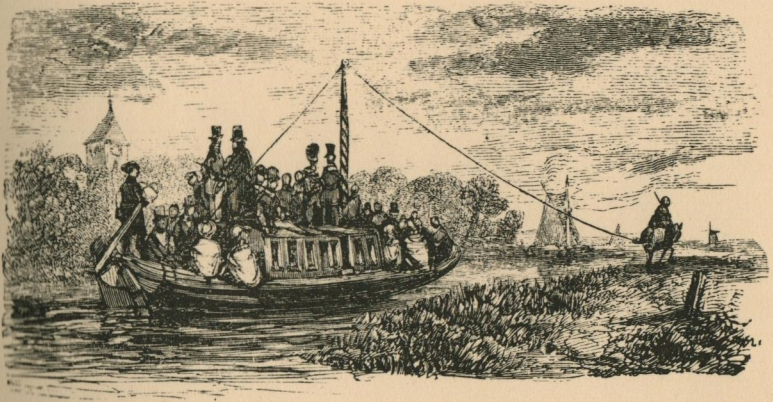
HILDEBRAND.

DE NEDERLANDEN

Karakterschetsen, kleederdrachten, houding
en voorkomen van verschillende standen

MET GRAVUREN VAN
HENRY BROWN

1936

N.V. UITGEVERS-MIJ „PARNASSUS”
AMSTERDAM

Dit boek is uitgegeven in 150 exemplaren.
 Het is verscheen in 1945 doch werd vroeger
 reeds en gedrukt in 1941. De uitgave
 werd door de Duitschers verboden omdat
 er eenige gedeelten van de Camera Obscura
 van Nicolaas Beets in zijn opgenomen,
 welk boek door de Duitschers verboden
 was wegens een anti-Duitsche villa-
 liep, die hierin zeer schijnt voorte
 komen.

Het jaartal 1936 is „Camouflage“.
 De Duitschers hebben in 1941 het recht
 willen vereenigen doch dit is tijdig
 „aangehouden“. De natiezen der
 Leekening hebben zij echter kunnen
 aekedalen en deze werden vereen-
 ligd, waardoor werdrekken van deze
 oude Leekeninge weder uitgeplaten
 zijn. Gelukkig waren de afdrucken,
 die reedig waren van de boven-
 zensende 150 exemplaren gues
 en ook „aangehouden“.

Rotterdam December 1945.

J. Harduiker.